

Revalidatie bij Adelante voor jongeren met chronische pijn en/of vermoeidheid

Informatie voor verwijzers

Inleiding

Chronische pijn bij kinderen ontstaat vaak uit een samenspel van lichamelijke, psychologische en omgevingsfactoren. Om kinderen of jongeren met chronische pijn de juiste begeleiding te kunnen bieden, zal de invloed van al deze factoren op het uiteindelijke beperkingenniveau van de jongere moeten worden onderkend. De revalidatiegeneeskunde maakt daarom, in haar begeleiding en behandeling van de jongere met chronische pijn, gebruik van een holistische benadering.

Doel van de revalidatiebehandeling:

De belangrijkste doelstelling voor behandeling is het bereiken van een optimaal niveau van functioneren in overeenstemming met het leeftijdsniveau van de jongere. Dat wil zeggen dat hij/zij in staat is onderwijs te volgen/ te werken en weer in staat is om deel te nemen aan het sociale leven (bijvoorbeeld hobby's en sport etc.) Belangrijke aspecten van de revalidatiebehandeling zijn het verminderen van lichamelijke beperkingen door te leren omgaan met chronische pijn/vermoeidheid en inzicht te krijgen in mogelijk beïnvloedende psychische en sociale factoren. Om deze doelstellingen te bereiken wordt in de revalidatiebehandeling gebruik gemaakt van een cognitieve gedragstherapeutische aanpak.

Voor wie is de behandeling bedoeld?:

De behandeling is bedoeld voor kinderen/jongeren met een chronische pijn- of vermoeidheidssyndroom. Hieronder wordt verstaan: klachten die niet of onvoldoende verklaard kunnen worden door een lichamelijke aandoening. De pijn of vermoeidheid, hebben hun signaalfunctie verloren en zijn een op zichzelf staand probleem geworden. De klachten hebben lichamelijke beperkingen tot gevolg. Naast deze lichamelijke gevolgen spelen ook psychologische en sociale problemen een rol.

Een kind/jongere en gezinssysteem lijken kandidaat voor deze begeleiding als er sprake is van de volgende criteria:

Wanneer kan een revalidatiebehandeling een mogelijke meerwaarde bieden?:

- de leeftijd ligt tussen de 9 en 21 jaar
- er is sprake van een ernstige beperking voor leeftijdsgebonden activiteiten
- er bestaan langdurige klachten (dwz minimaal drie maanden bestaand) in het houding- en bewegingsapparaat

Wanneer is een revalidatiebehandeling minder zinvol?

- de klachten hebben een duidelijk aanwezige lichamelijke oorzaak, die medisch behandeld kan worden
- er is onvoldoende onderzoek naar de lichamelijke oorzaak van de klachten verricht
- is sprake van een ernstige taalbarrière.

De Adelante revalidatiebehandelprogramma's voor jongeren met pijn/vermoeidheid:

Revalidatieprogramma's voor jongeren met chronische pijn en/of vermoeidheid zijn in ontwikkeling bij Adelante. De vakgroep revalidatiegeneeskunde aan het MUMC+ werkt op dit gebied nauw samen met Adelante Kinderen in Houthem/Valkenburg. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is een goede inrichting van *ketenzorg*. Met ketenzorg wordt bedoeld, dat de diagnostiek en behandeling op verschillende locaties en bij verschillende instanties optimaal op elkaar aansluit. De jongere krijgt onderzoek en behandeling op maat en zoveel mogelijk op de plek en in de vorm die past bij die jongere en zijn of haar probleem.

De behandeling kan, afhankelijk van de problematiek, plaatsvinden in een poliklinische of klinische behandelvorm.

Jongeren met chronisch pijn en/of vermoeidheid kunnen worden verwezen naar de afdeling revalidatiegeneeskunde in het MUMC+, waar onderzoek plaatsvindt en een gepast behandelplan wordt opgesteld. Zowel voor de poliklinische als klinische revalidatiebehandeling, vindt hier de eerste intake plaats. Op basis van een intake en screeningsgesprek zal samen met de jongere en zijn ouders een keuze worden gemaakt voor een vervolg.

Poliklinische behandeling

Voor een groot deel van de jongeren met pijn/vermoeidheid is een poliklinische behandeling een passende keuze om te werken aan het verbeteren van het functioneren ondanks pijn. Deze behandeling wordt geboden in de vorm van een individuele behandeling op de afdeling revalidatiegeneeskunde van het MUMC. De behandelduur is gemiddeld 2 maanden met een behandelrequentie van 2 maal per week. Ouders van jongeren worden intensief betrokken bij de behandeling. In het ouderprogramma leren ouders hoe ze hun zoon/dochter kunnen ondersteunen. Het poliklinische behandelteam bestaat uit een revalidatiearts, fysiotherapeut, ergotherapeut en gedragstherapeut. Indien nodig wordt een ambulante begeleider betrokken bij de begeleiding.

Klinische behandeling

Bij een deel van de jongeren met lang bestaande pijn- en/of vermoeidheidsklachten bestaat een indicatie voor een intensieve behandeling gekoppeld aan een opname gedurende enkele weken in een revalidatiecentrum. Dat kan nodig zijn, wanneer:

1. de beperkingen in het functioneren zo ernstig zijn, dat behandeling alleen mogelijk is in de vorm van een opnameperiode. Bijvoorbeeld: bij (tijdelijke) rolstoelafhankelijkheid; of zeer matige belastbaarheid; of bij een verstoring (of omkering) van het dag-/nachtritme;
2. de jongere en de omgeving beide geholpen moeten worden. Denk daarbij aan situaties waarbij de jongere en de omgeving gezamenlijk zijn vastgelopen met de ernstige problematiek.

In dergelijke situaties kan deelname aan een 4-weken durend klinisch programma vaak leiden tot inzicht in de onderliggende patronen. Deze programma's vinden vaak in groepen van 6 tot 8 jongeren plaats, waarbij zij veel steun (en plezier) aan elkaar kunnen beleven. Tijdens deze intensieve opnameperiode groeit meestal het inzicht in de onderliggende patronen van factoren, die aan de problemen ten grondslag en op welke manier die beïnvloedbaar en positief bijgestuurd kunnen worden. Dit klinische programma vindt plaats bij Adelante Kinderen in Houthem-Valkenburg. Deze behandelprogramma's worden uitgevoerd door een gespecialiseerd, interdisciplinair team onder leiding van een revalidatiearts, fysiotherapeut, ergotherapeut, groepsleiding en dat in nauwe samenwerking met gedragswetenschappers en andere deskundigen.

Hoe verwijs ik ?

Stuur een verwijzing met een brief waarin de benodigde informatie wordt vermeld:

Jeanine Verbunt
Revalidatiearts
Afdeling revalidatiegeneeskunde
Maastricht Universitair Medisch Centrum
Postbus 5800
6202 AZ Maastricht

De jongere en haar/zijn ouders worden vervolgens uitgenodigd voor een intake gesprek bij de revalidatiearts.

Overige informatie:

Deze informatie zal misschien niet al uw vragen kunnen beantwoorden.

Voor verdere informatie kunt u gerust contact opnemen:

Screening/ poliklinische behandeling:

Jeanine Verbunt, revalidatiearts MUMC/Adelante.

Tel: 043-3877914/ 043-3877151 (secr.)

E-mail: J.Verbunt@MUMC.nl

Klinische behandeling:

Peter Heuts, revalidatiearts Adelante Kinderen Houthem/Valkenburg

Tel: 045-5282604 (secr.)

E-mail: P.Heuts@adelante-zorggroep.nl